

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
PROJEKTŲ VALDYMO GRUPĖ

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ PORTFELIO STATUSO ATASKAITA 2019

LIETUVOS
RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖ

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

2020 sausis

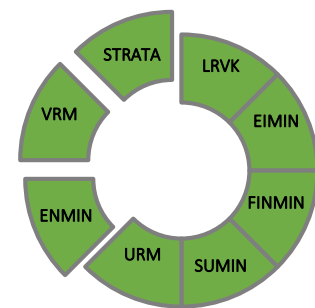
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupė 2019 metais tęsė 2018 m. pradėtas veiksmų programos priemonės „10.1.1-ESFA-V-912 Nacionalinių reformų skatinimas ir viešojo valdymo institucijų veiklos gerinimas“ projekto „Viešosios politikos pokyčių koordinavimo sistemos sukūrimas“ (toliau „Projektas“) veiklas.

2019 metais didelis dėmesys buvo skiriamas 2017 metais suformuoto strateginių projektų portfelio¹ koordinavimui, atskirų jo projektų/programų įgyvendinimo stebėsenai, taikant vieningą projektų valdymo standartą. Praėjusiais metais analizuota ne tik patvirtintų, portfelyje esančių, strateginių projektų eiga ir įgyvendinimo terminai, bet ir formuota bendra Vyriausybės prioritetinių darbų koordinavimo praktika, vertintas projektų rezultatyvumas, apimties pokyčiai, laiku valdomos rizikos, teiktos metodinės konsultacijos bei spręstos iškilusios problemos, kurių dalis taip pat teikta svarstyti Strateginių projektų portfelio komisijai (toliau „Komisija“).

Atsižvelgiant į strateginių projektų portfelyje esančių energetikos projektų skaičių ir didėjančią Vidaus reikalų ministerijos įgyvendinamų strateginių projektų svarbą, taip pat siekiant užtikrinti platesnį strateginių projektų portfelio koordinavimą ir Komisijos narių priimamų sprendimų kokybę, 2019 m. lapkričio mėnesį atnaujinta ir išplėsta Komisijos sudėtis. Šiuo tikslu parengtas, suderintas ir pakeistas 2017 m. rugpjūčio 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 696 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginių projektų portfelio komisijos sudarymo“. Prie Komisijos darbo prisijungė energetikos, vidaus reikalų ministrai ir Vyriausybės strateginės analizės centro vadovas.

2019 m. organizuoti 8 Komisijos posėdžiai, kuriuose priimta virš 100 protokolinių nutarimų, susijusių su strateginių projektų/programų įgyvendinimu.

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ PORTFELIO KOMISIJOS SUDĖTIS

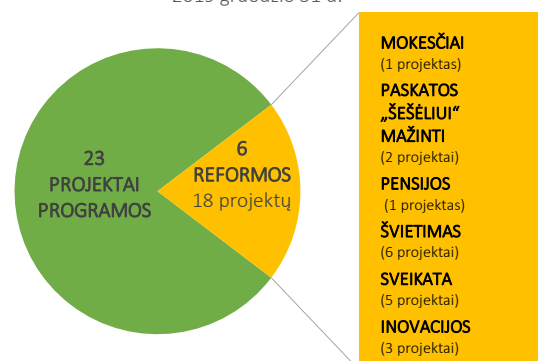

2017 m. balandžio 19 d. Vyriausybės pasitarimo protokolu Nr. 15 patvirtintų 33 Vyriausybės 2018 – 2020 metų prioritetinių darbų sklandesniam įgyvendinimui 2019 metais buvo tęsiama strateginių projektų portfelio, kurį 2019 metų pabaigai sudarė 23 projektai ir 6 struktūrinės reformos, susidedančios iš 18 projektų, priežiūra.

Strateginių projektų portfelio projektų/programų stebėseną vykdoma Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupės darbuotojų, kurie renka eigos ataskaitas, vertina rezultatus, stebi viso strateginių projektų portfelio statusą, rengia mėnesines strateginių projektų portfelio ataskaitas, kurias kiekvieną mėnesį teikia Komisijai, organizuoja jos posėdžius, konsultuoja projektų savininkus bei projektų vadovus dėl LR Vyriausybės strateginių projektų valdymo metodikos taikymo, rengia ir teikia Komisijai medžiagą, susijusią su strateginių projektų portfeliu.

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ PORTFELIO STRUKTŪRA

2019 gruodžio 31 d.

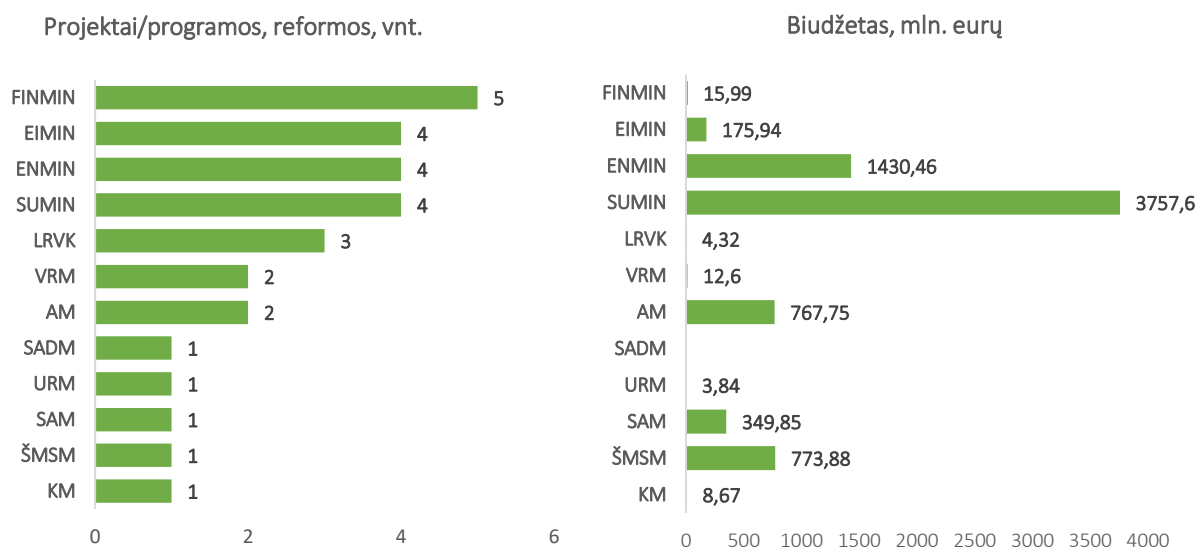

¹ Patvirtinta 2017 m. rugsėjo 28 d. Strateginių projektų portfelio komisijos posėdyje

2019 m. Projektų valdymo grupė surinko, išanalizavo ir įvertino 529 strateginių projektų portfelyje esančių projektų eigos ataskaitas, parengė ir Komisijai pristatė 12 portfelio statusų projektų/programų žymėjimo ir komentarų forma. Jeigu 2018 metų pradžioje Projektų valdymo grupė susidūrė su gana ženkliu projektų/programų eigos ataskaitų pateikimo iš įgyvendinančių institucijų vėlavimu, sudariusiu nuo 2 iki 3 savaičių, tai 2019 m. viduryje, sugriežtinus stebėseną, šį terminą pavyko sumažinti iki 2-3 dienų. Projektų/programų eigos ataskaitos surenkamos 100 proc., išskyrus 2019 m. liepos mėnesį, kuomet buvo nepateikta dviejų projektų informacija. Pasiektas rezultatas, kad visos, strateginius projektus/programas įgyvendinančios institucijos, Vyriausybės kanceliarijai pateikia su projektų įgyvendinimu susijusią informaciją laiku ir nustatyta standartizuota apimtimi. Strateginių projektų portfelį koordinuojantys darbuotojai 2019 metais išanalizavo ir įvertino 52 projektų ir programų pokyčių prašymus ir atnaujintus planus, Komisijai pateikė svarstyti daugiau kaip 60 su projektų ir programų įgyvendinimu susijusių klausimų.

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ/PROGRAMŲ PASISKIRSTYMAS

2019 gruodžio 31 d.

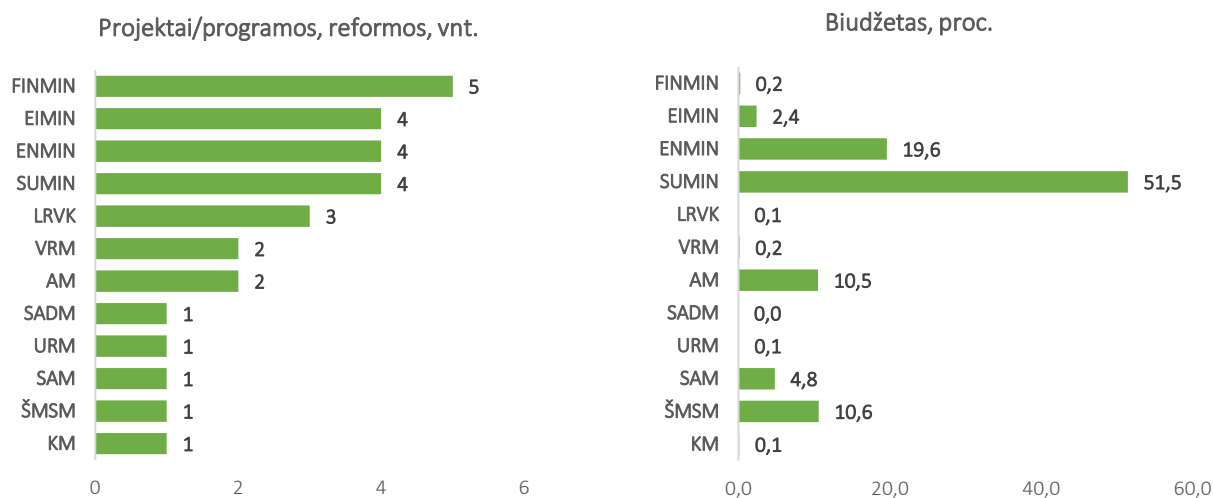

Nors strateginių projektų portfelio koordinavimą ir priežiūrą atlieka Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupė, didžiąją dalį projektų/programų tiesiogiai įgyvendina atskirų sričių ministerijų ir joms pavaldžių institucijų projektų vadovai. Atsakomybė už pokyčių įgyvendinimą tenka konkrečios srities projekto/programos savininkui, kurie yra patvirtinti Komisijos.

2019 m. gruodžio mėn. 29 strateginių projektų portfelyje esančius projektus/programas dalinosi 11 ministerijų ir Vyriausybės kanceliarija. Didžiausias įgyvendinamų projektų/programų skaičius teko Finansų ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Energetikos ministerijai ir Susisiekimo ministerijai. 2019 m. pabaigai strateginių projektų portfelio biudžetas sudarė 7300,9 mln. eurų.

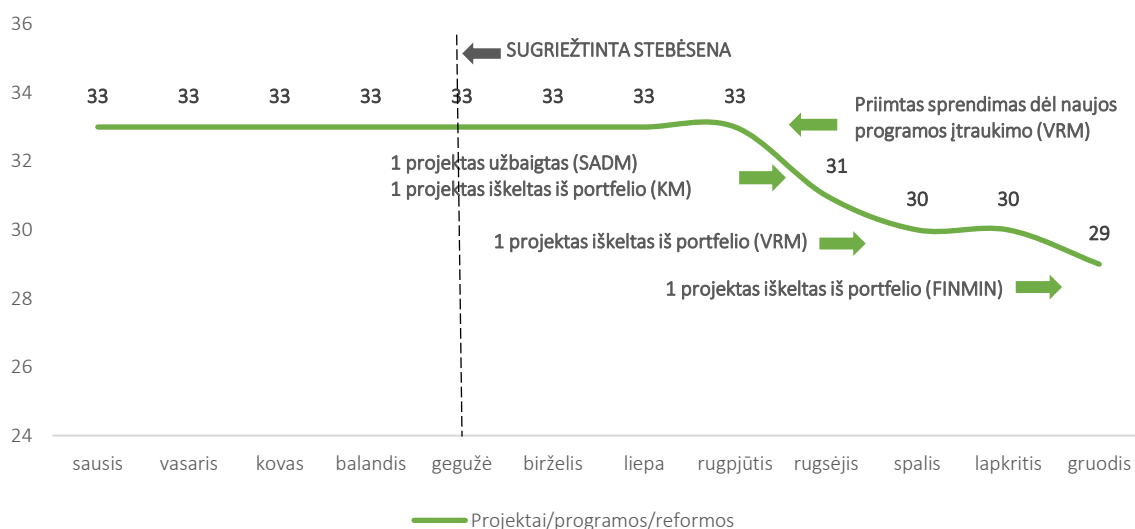
STRATEGINIŲ PROJEKTŲ PASISKIRSTYMAS

2019 gruodžio 31 d.

Didžiausia strateginių projektų portfelio biudžeto dalis 3757,6 mln. eurų arba beveik 52 proc. viso strateginių projektų portfelio biudžeto teko Susisiekimo ministerijos įgyvendinamiems infrastruktūros projektams, kurie pasižymi imlumu finansinėms investicijoms. Antra vieta pagal biudžeto dydį teko Energetikos ministerijos įgyvendinamiems projektams, sudariusiems apie 20 proc. viso portfelio biudžeto. Trečia vieta dalinasi Aplinkos ministerija ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, kurių įgyvendinamiems strateginiams projektams/programoms teko po 11 proc. viso strateginių projektų portfelio biudžeto.

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ PORTFELIO EIGA 2019

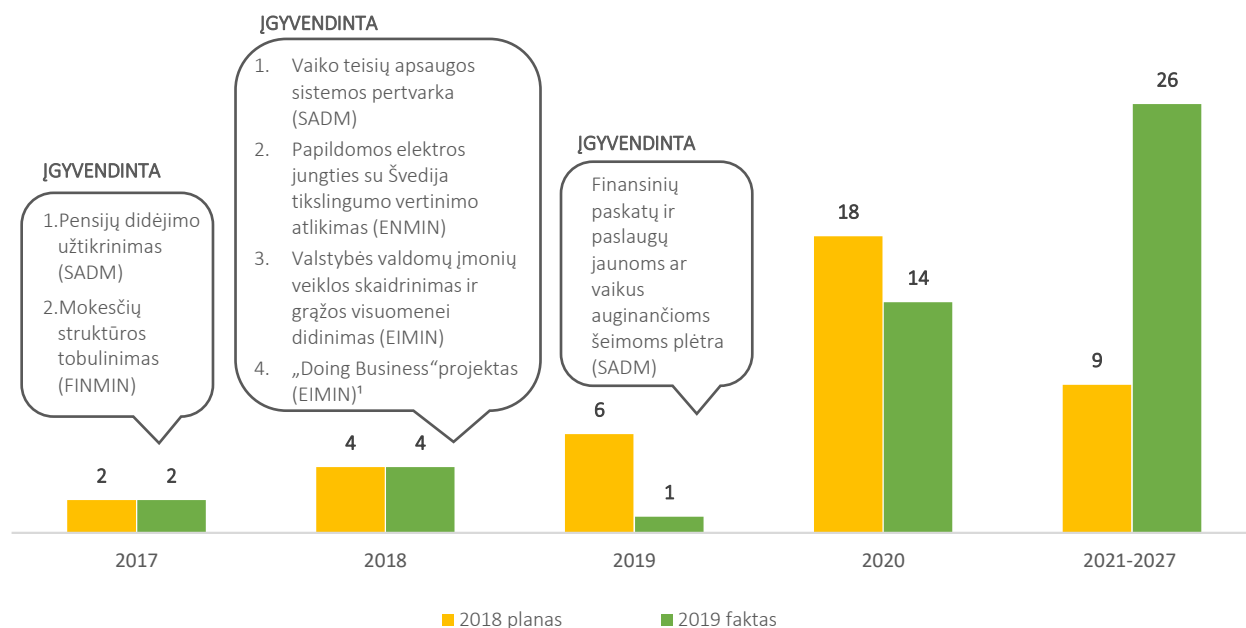

Nuo 2019 m. pradžios iki rugpjūčio mėn. strateginių projektų portfelį sudarė 33 projektai/programos, įskaitant 6 struktūrines reformas. Nuo rugsėjo mėn. portfelio sudėtis kito: buvo priimtas Komisijos sprendimas patvirtinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projekto „Finansinių paskatų ir paslaugų jaunoms ar vaikus auginančioms šeimoms plėtra“ baigiamąją

ataskaitą, 3 projektai² buvo iškelti toliau įgyvendinti į ministerijų portfelius dėl sumažėjusios strateginės atitikties, pakitus apimčiai bei prioritetams. Taip pat Komisijai buvo pateiktas svarstyti pasiūlymas dėl naujos programos „Naujos ES informacinių sistemų architektūros įgyvendinimas“, kurią įgyvendins Vidaus reikalų ministerija. Teiktam pasiūlymui pritarta, todėl, gavus parengtus programos ir jos projektų planus, jie bus analizuojami, vertinami ir teikiami tvirtinti Komisijai. Planuojama, kad 2020 m. pradžioje portfelis pasipildys dar viena nauja programa.

PROJEKTŲ/PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS³

metų pabaigai, vnt.

2019 metai pasižymėjo gana intensyviu projektų įgyvendinimo ir jų perplanavimo laikotarpiu. Dalis strateginių projektų/programų buvo perplanuoti dėl įvykusių rizikų, kurių iš dalies negalima buvo iš anksto suplanuoti (įvykę viešųjų pirkimų apskundimai, užsitęsios teisminių ginčų procedūros, struktūriniai pokyčiai įgyvendinančiose institucijose, atsiradę kiti efektyvesni sprendimai dėl tolimesnės projektų/programų eigos, projektų veiklų vėlavimas, susijęs su trečiųjų šalių veiksmais, užsitęsios parengtų teisės aktų derinimo ir priėmimo procedūros, pirminio planavimo klaidos ir pan.). Todėl ne visi 2018 metų pabaigoje planuoti projektai buvo 100 proc. įgyvendinti 2019 metais. 2 projektai nebereikalavo didesnės stebėsenos ir esant apie 90 proc. baigtumui buvo perkelti toliau įgyvendinti į ministerijų portfelius, 3 projektų terminai Komisijos nutarimu pratęsti įgyvendinti 2020 ir 2023 metais, institucijoms pateikus pagrįstas ir objektyvias priežastis.

Dėl 2018 m. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos įgyvendinto projekto 4.2.1. „Tarptautiniu lygiu vertinamų verslo ciklą (nuo įsteigimo iki pasibaigimo) reglamentuojančių teisės aktų ir procedūrų (pagal Pasaulio banko tyrimo „Doing Business“ sritis) bei įrankių patobulinimas“ 2019 metais

² Projektas 2.3.6. Lietuvos kultūros vaidmens valstybės politikoje įtvirtinimas ir tvaraus finansinio modelio įgyvendinimo sąlygų užtikrinimas (KM)

Projektas 3.2.1.3. Viešųjų ir administracinių paslaugų modernizavimas, įdiegiant efektyvumo vertinimus, supaprastinant ir trūpinant procesus, parenkant tinkamiausią paslaugų teikimo būdą (VRM)

Projektas 3.1.3.4. Ministerijų perkėlimas į naujas bendras patalpas (FINMIN)

³ ¹ Doing Business projektas (EIMIN) – projektas 4.2.1. „Tarptautiniu lygiu vertinamų verslo ciklą (nuo įsteigimo iki pasibaigimo) reglamentuojančių teisės aktų ir procedūrų (pagal Pasaulio banko tyrimo „Doing Business“ sritis) bei įrankių patobulinimas“

verslo sąlygas vertinančiame Pasaulio banko tyrime „Doing Business 2020“ Lietuvai skirta 11 vieta ir šis įvertinimas tapo aukščiausiu nuo šio reitingo skelbimo pradžios.

„190 pasaulio šalių vertinančiame reitinge Lietuva gerokai pralenkė ne tik Latviją (19 vieta) ir Estiją (18 vieta), bet ir Suomiją (20 vieta), Vokietiją (22 vieta) bei Lenkiją (40 vieta). Tarp visų 28 Europos Sąjungos valstybių narių Lietuva užima 4 vietą ir nusileidžia tik Danijai, Jungtinei Karalystei ir Švedijai.“⁴

Vyriausybės programoje buvo numatytas tikslas, kad Lietuva 2020 metais „Doing Business“ turėtų pasiekti 15 vietą, tačiau Ekonomikos ir inovacijų ministerijos prašymu šis tikslas buvo pakoreguotas. Siekiama, kad kitų metų „Doing Business“ ataskaitoje Lietuva atsidurtų konkurencingiausių pasaulio valstybių dešimtuose.

2019 m. baigtas įgyvendinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projektas „Finansinių paskatų ir paslaugų jaunoms ar vaikus auginančioms šeimoms plėtra“, dėl kurio Komisija yra pavedusi vykdyti suplanuotų pasiekti naudų stebėseną. Įgyvendinant šį projektą gauti pagrindiniai rezultatai: sukurta ir įteisinta išmokos vaikui („vaiko pinigų“) visiems vaikams sistema, sudarytos paramos sąlygos jaunoms šeimoms įsigyti pirmąjį būstą ne didmiesčiuose, įteisinta finansinė parama įvaikinusioms šeimoms ir nustatytos jos įgyvendinimo procedūros, sudarytos sąlygos šeimai gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos, sukurta prielaidos teikti paslaugas, geriau atliepiančias šeimos poreikius (patvirtintas Bazinių paslaugų šeimai paketas).

Planuojama, kad 2020-2023 metų laikotarpyje bus pasiektos visos projekto plane suplanuotos naudos:

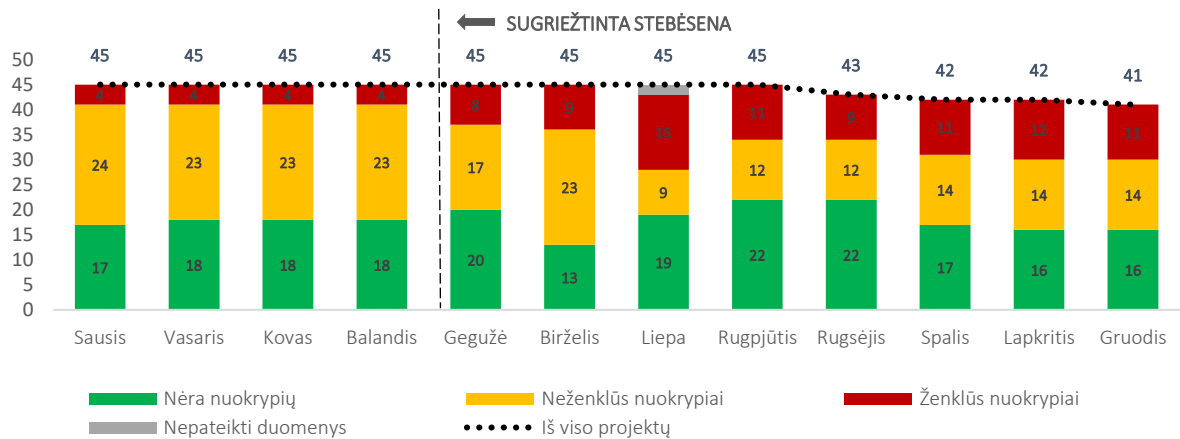
- Išmoką vaikui gaunančių vaikų skaičius išaugs iki 510 tūkst. (3,9 karto). *Pasiekta nauda* - 2018 metais, palyginti su 2017 metais, išmokos vaikui gavėjų skaičius išaugo 4,1 karto – nuo 119,72 tūkst. iki 491,97 tūkst. vaikų. 2019 metais išmoką vaikui vidutiniškai per mėnesį gavo 516,5 tūkst. vaikų.
- Išmoką įvaikinus vaiką kasmet gaus 110 asmenų. *Pasiekta nauda* - 2018 metais išmoką įvaikinus vaiką gavo 112 asmenų, 2019 metais – 170 asmenų.
- Iki 2020 metų pabaigos vaikų 0–17 metų amžiaus grupėje skurdo rizikos lygis sumažės apie 2,7 procentinio punkto.
- Iki 2020 m. pabaigos bus suteikta parama 1400 jaunoms šeimoms (iki 35 m., nepaisant pajamų), įsigyjančioms pirmąjį būstą ne didmiesčiuose. *Pasiekta nauda* - nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. finansinė paskata suteikta (suteiktos subsidijos) 1080 jaunų šeimų, kurios įsigijo pirmąjį būstą ne didmiesčiuose, iš jų 63 jaunos šeimos (gimus vaikui) gavo papildomą subsidiją.
- Iki 2023 metų 15 tūkst. asmenų gaus kompleksiskai teikiamas paslaugas, įgalinančias šeimą įveikti iškilusias krizes ir derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. *Pasiekta nauda* - kompleksinės paslaugos šeimoms teikiamos visose savivaldybėse. Jos finansuojamos ES struktūrinių fondų lėšomis, įgyvendinant priemonę „Kompleksinės paslaugos šeimai“. Nuo projektų pradžios (pirmieji projektai prasidėjo 2016 m. pabaigoje) iki 2019 m. pabaigos paslaugas gavo virš 53 tūkst. asmenų.

2017-2019 metų laikotarpiu iš viso įgyvendinti 7 strateginiai projektai ir tai sudarė 15 proc. visų suplanuotų įgyvendinti projektų. Planuojama, kad 2020 metais bus įgyvendinta dar 14 projektų/programų arba 30 proc. visų suplanuotų įgyvendinti projektų/programų, o didžiausia dalis – 55 proc. arba 26 projektai/programos - 2021-2027 metų laikotarpyje.

---

⁴ Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pranešimas, <http://eimin.lrv.lt/lt/naujienos/lietuva-doing-business-2020-pasieke-auksciausia-vieta-istorijoje-liko-zingsnis-iki-desimtuko>

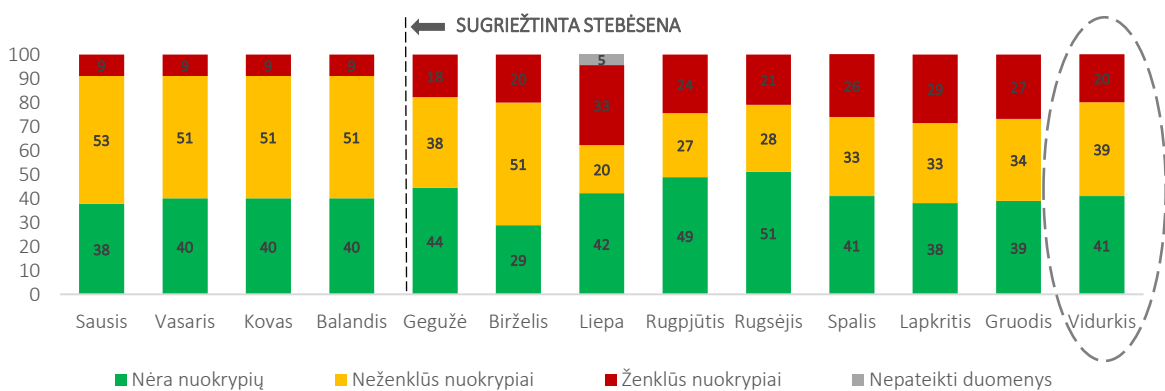
STRATEGINIŲ PROJEKTŲ PORTFELIO STATUSAS 2019

bendras vertinimas⁵, vnt.

Strateginių projektų portfelyje projektų/programų, įskaitant ir struktūrinių reformų projektus, skaičius metų pradžioje sudarė 45, o metų pabaigoje – 41 projektą ir programą. Iki 2019 m. gegužės mėnesio strateginių projektų portfelyje esančių projektų/programų skaičius išliko stabilus. Rizikingais buvo įvertinti 4 projektai/programos. Vykdam monitoringą buvo pastebėta, kad ne visos įgyvendinančios institucijos kas mėnesinėse ataskaitose teikia objektyvią ir aktualią projektų/programų informaciją, todėl nuo gegužės mėnesio nuspręsta taikyti griežtesnę stebėsenos formą, t. y. buvo suaktyvinta komunikacija su projektų/programų eigos ataskaitas teikiančiais atsakingais darbuotojais, atlikti patvirtintų projektų/programų planų ir teikiamų eigos ataskaitų kryžminiai patikrinimai. Tuo pačiu metu vyko aktyvios konsultacijos padedant ministerijų darbuotojams teisingai, pagal projektų valdymo metodiką, pildyti teikiamas eigos ataskaitas. Sugriežtintos projektų/programų eigos ataskaitų stebėsenos rezultatas – išaugęs rizikingų projektų/programų skaičius gegužės-liepos mėnesiais. Dalis projektų, kurie projektų/programų eigos ataskaitose projektų vadovų buvo pažymėti be didesnių nuokrypių, atlikus išsamesnę analizę, buvo įvertinti kaip turintys aktualių rizikų, kurios didžiąja dalimi susijusios su vėluojančiais terminais. Strateginių projektų portfelyje šie projektai buvo pažymėti „raudonai“ kaip turintys padidintą riziką ir pateikti svarstyti Komisijai.

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ PORTFELIO STATUSAS 2019

bendras vertinimas, proc.

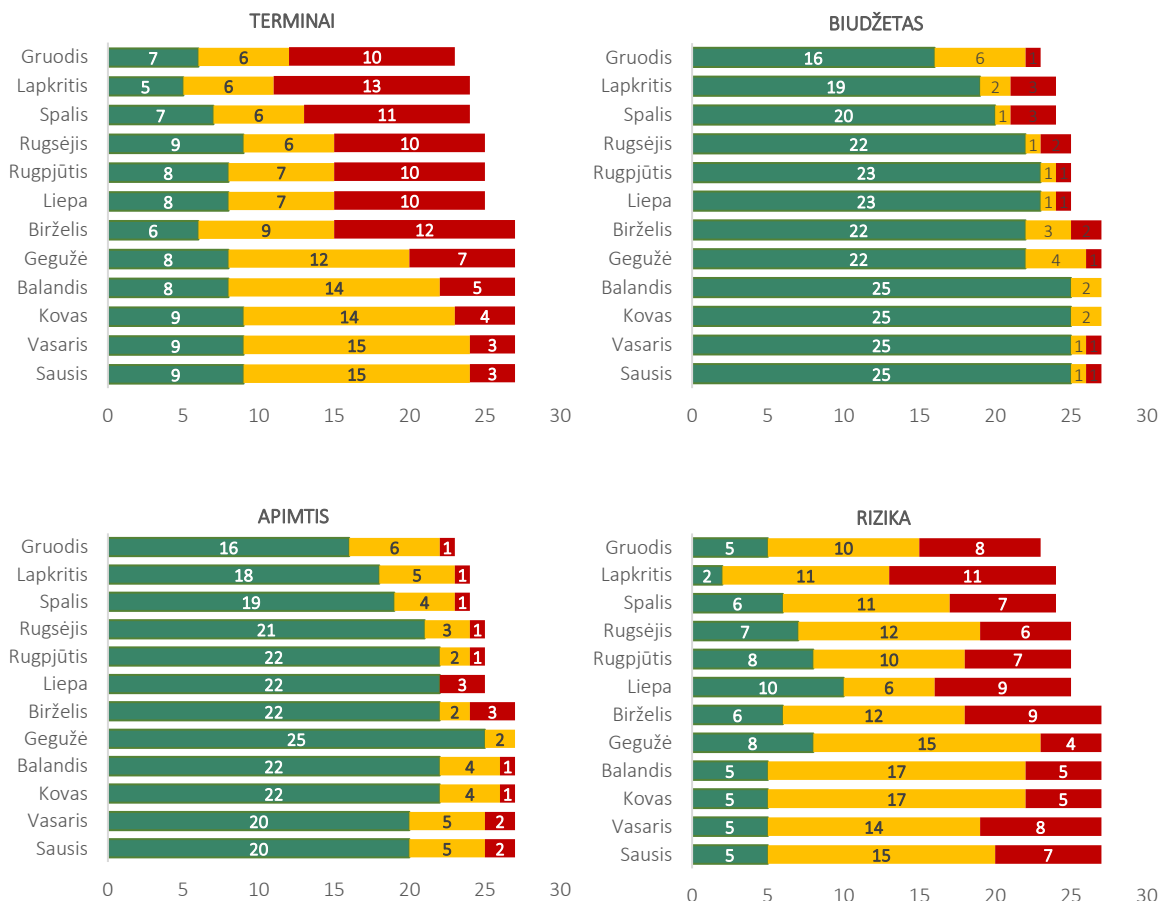
⁵ Bendras įvertinimas apima terminų, apimtys, biudžeto ir rizikų vertinimą, įskaitant projektus, programas ir struktūrines reformas

Didžiausias rizikingų projektų skaičius buvo identifikuotas liepos mėnesį – 15 projektų, kuomet nuo metų pradžios jų dalis išaugo nuo 9 proc. iki 33 proc. Vidutiniškai 2019 m. projektų/programų, neturinčių terminų, apimties, biudžeto nuokrypių, dalis sudarė 41 proc. ir portfelyje jie žymimi kaip „žali“, projektų, kuriuose nustatyti neženklūs terminų, apimties, biudžeto nuokrypiai iki projekto/programos plane nustatytos toleruotinos nuokrypio ribos, dalis sudarė 39 proc. (žymima „geltonai“), apie 20 proc. visų portfelyje esančių projektų buvo rizikingi, t. y. viršijo projektų/programų planuose esančias apibrėžtas toleruotinas nuokrypių ribas ir pažymėti „raudonai“. 2019 m. vidutiniškai 80 proc. strateginių projektų portfelyje esančių projektų/programų buvo įgyvendinama tinkamai. Kiekvieną mėnesį Komisijai teikta svarstyti padidintos rizikos projektai/programos, dėl kurių sklandesnio įgyvendinimo priimti reikiami sprendimai, įforminti Komisijos posėdžių protokoliniais nutarimais.

Strateginių projektų portfelio projektų/programų monitoringas yra vykdomas pagal 4 parametrus: terminų, biudžeto, apimties ir rizikų. 2019 metais atlikta išsamesnė projektų/programų, neįskaitant struktūrinių reformų projektų, analizė. Jos metu nustatyta didžiausia projektų įgyvendinimo rizika, susijusi su esminių gairių terminų vėlavimu. Projektų skaičius, kuriuose stebėsenos metu nustatyti esminių gairių vėlavimai, analizuotame 2019 metų laikotarpyje augo. Jeigu metų pradžioje buvo 3 vėluojantys projektai/programos, tai metų pabaigoje šis skaičius išaugo iki 10 projektų/programų, turinčių ženklius gairių terminų nuokrypius. Todėl projektų/programų gairių neįgyvendinimas laiku išlieka nepakankamai gerai valdoma rizika. Darytina prielaida, kad planavimo etape galėjo būti padarytos esminės gairių trukmės planavimo klaidos, nepakankamai įvertintos rizikos, nenumatytas jų valdymas.

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ STATUSAS 2019

pagal terminų, biudžeto, apimties ir rizikų parametrus, neįskaitant struktūrinių reformų projektų

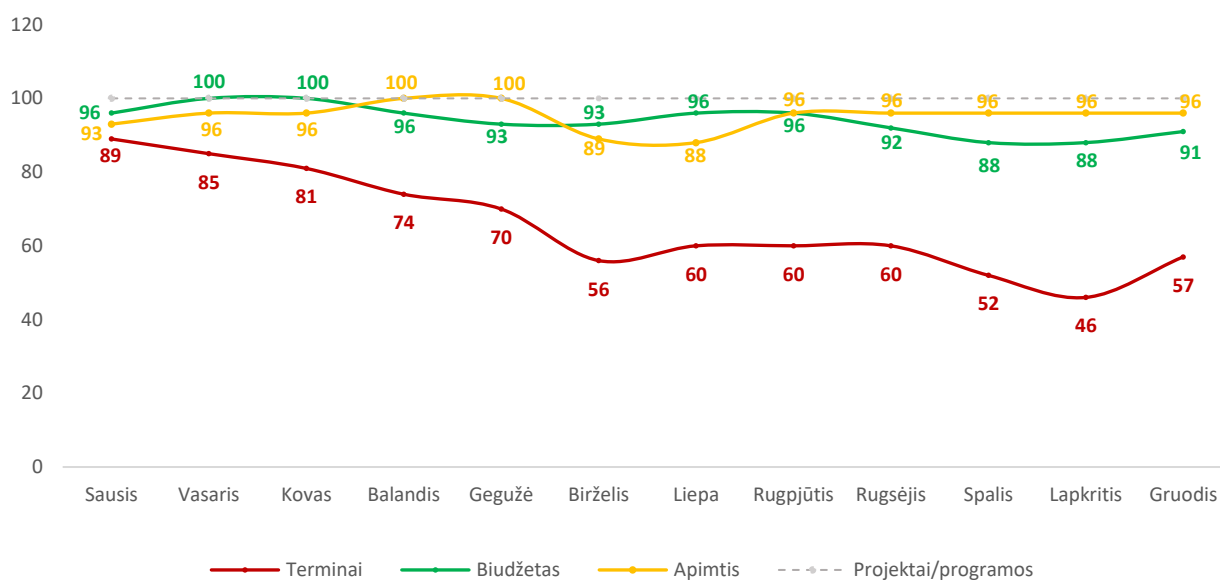

Metų pabaigoje 8 projektuose nustatytos rizikos, susijusios su esminių gairių vėlavimu. Rizikų parametro vertinimo požiūriu, galimai padidintos rizikos projektų skaičius 2019 metais strateginių projektų portfelyje vidutiniškai sudarė apie 7 projektus. Ženklesni nuokrypiai nuo suplanuotos apimties nustatyti viename projekte, didžioji dalis projektų/programų yra įgyvendinama suplanuota apimtimi ir neviršijant nusimatyto biudžeto. Metų pabaigoje biudžeto nuokrypiai fiksuoti tik viename projekte.

STRATEGINIŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS PAGAL PLANĄ 2019

procentinė dalis nuo visų įgyvendinamų projektų/programų, neįskaitant reformų projektų

2019 m. pradžioje 89 proc. projektų buvo įgyvendinami pagal suplanuotus terminus, 93 proc. – pagal suplanuotą apimtį, 96 proc. – pagal suplanuotą biudžetą. Metų pabaigoje projektų/programų dalis pagal suplanuotą apimtį ir biudžetą išliko beveik nepakitusi ir atitinkamai sudarė 96 proc. ir 91 proc. Tačiau projektų/programų dalis pagal suplanuotus terminus sumažėjo ženkliai iki 57 proc. Nuo metų vidurio vidutiniškai 44 proc. projektų/programų buvo fiksuoti kaip turintys vėlavimo riziką.

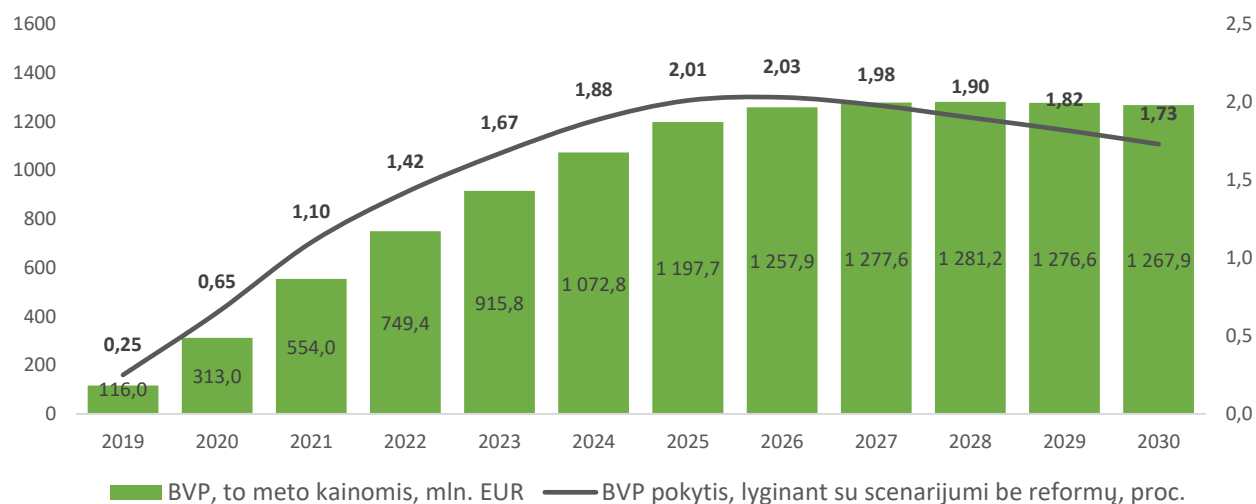
STRUKTŪRINĖS REFORMOS

Struktūrinių reformų, kurios buvo pristatytos visuomenei ir įtrauktos į strateginių projektų portfelį 2018 metais, koordinavimui, stebėsenai, rezultatų analizei 2019 metais buvo skiriamas didelis dėmesys.

Struktūriniai pokyčiai vykdomi mokesčių, šešėlio mažinimo, pensijų, švietimo, sveikatos ir inovacijų srityse. Reformų tikslas – visapusiškai pertvarkyti pagrindines Lietuvos sritis, tikimasi, kad sėkmingi reformų rezultatai ir tarpusavio sinergija iš esmės pakeis Lietuvos socialinę ir ekonominę būklę, suteiks postūmį sparčiam ekonomikos augimui.

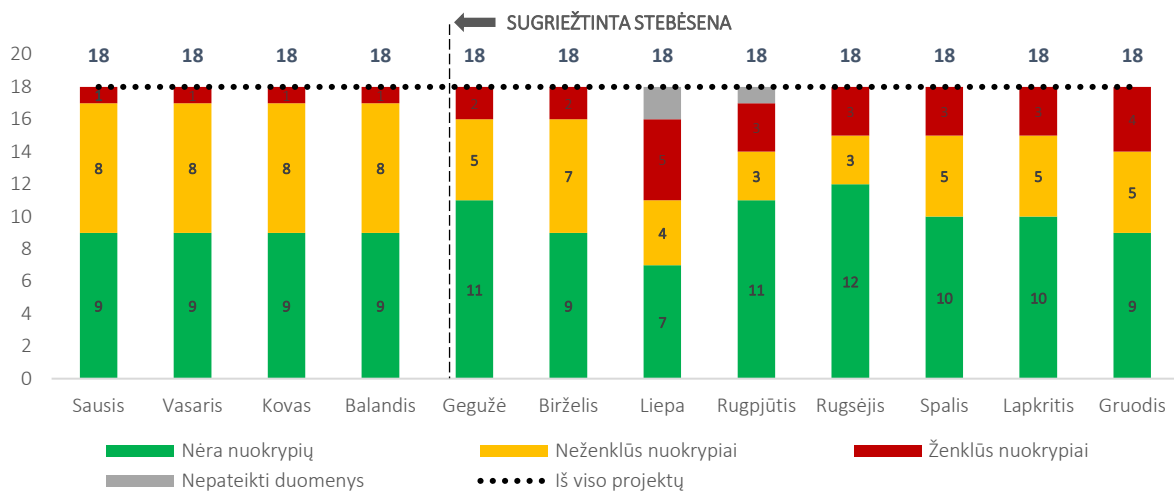
STRUKTŪRINIŲ REFORMŲ POVEIKIS BVP TO METO KAINOMIS⁶

Poveikio BVP dinamika rodo, kad didžiausias santykinis efektas bus pasiektas maždaug 2025–2027 metais, kai reformos lems apie 2,0 proc. didesnį BVP lygį arba daugiau, nei 1,2 mlrd. EUR didesnį BVP, lyginant su scenarijumi be reformų.

⁶ „Struktūrinių reformų poveikio Lietuvos makroekonominiams rodikliams vertinimas“, ESTEP Vilnius, 2018 m.

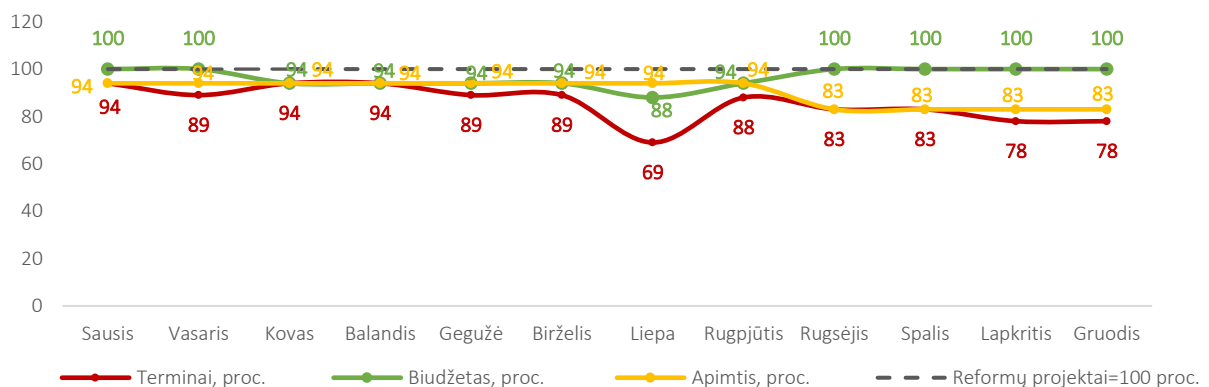
STRUKTŪRINIŲ REFORMŲ PROJEKTŲ STATUSAS 2019

Struktūrinės reformos sudaro 18 projektų, kurių sustiprinta stebėseną 2019 metais parodė, kad dalyje projektų esama didelių terminų, apimtys nuokrypių. Didžiausias rizikingų projektų skaičius nustatytas liepos mėnesį - 5 projektai, 3 iš jų priklausė Švietimo mokslo ir sporto ministerijai, 2 - Sveikatos apsaugos ministerijai. Pastarosios atveju, pasireiškė rizikos, kurių įgyvendinanti institucija, dauguma atveju, negalėjo įtakoti (pvz., teisės aktų nepriėmimas Seime). Švietimo mokslo ir sporto ministerijos įgyvendinamuose projektuose nustatytos gairių planavimo klaidos, laiku neįvertintos ir nesuvaldytos rizikos. Vyriausybės kanceliarijos Projektų valdymo grupė aktyviai konsultavo ministerijos darbuotojus reformų projektų įgyvendinimo etapuose.

STRUKTŪRINIŲ REFORMŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMAS PAGAL PLANĄ 2019

procentinė dalis nuo visų įgyvendinamų reformų projektų

2019 m. pradžioje 94 proc. projektų buvo įgyvendinami pagal suplanuotus terminus. Metų pabaigoje vidutiniškai 78 proc. projektų gairių buvo įgyvendinama suplanuotais terminais ir 83 proc. – numatyta apimtimi. Nuo rugsėjo mėn. nei viename reformų projekte nenustatyta suplanuotų biudžetų nuokrypių. Didžiausias rizikingų projektų skaičius yra įgyvendinamas Sveikatos apsaugos ministerijoje ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje. Metų pabaigoje vienas projektas iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valdomos Inovacijų reformos pateko taip pat tarp rizikingiausių. Pagrindinės stringančių projektų priežastys – vėlavimai, susiję su užsitęsusiomis viešųjų pirkimų procedūromis, parengtų teisės aktų nepriėmimas suplanuotais terminais.

Kartu su Projektų valdymo grupe, įvertinusi riziką dėl dalies numatytų tikslų nepasiekiamumo, 2019 m. spalio mėn. Komisija priėmė sprendimą dėl visų 6 struktūrinių reformų analizės, planų atnaujinimo ir valdymo programiniu lygmeniu. Tikimasi, kad šis valdymo pokytis leis efektyviau siekti ne tik atskirų projektų, bet ir bendrų reformos rezultatų. Analizės tikslas - išsiaiškinti ar planavimo metu numatytomis priemonėmis pavyks pasiekti užsibrėžtus tikslus, kokios galimos veiksmų alternatyvos rezultatų pasiekiamumui užtikrinti.

Alternatyvų analizės metu buvo identifikuoti pasiekti rezultatai, peržiūrėti siejami tikslai, atliktas jų tarpusavio vertinimas. Nustačius optimalią alternatyvą, svarstytas jos tolesnis įgyvendinimas, parengti pokyčių prašymai ir atnaujinti projektų planai. Perplanavimo laikotarpiu Projektų valdymo grupė analizavo ir teikė rekomendacijas dėl 15 pateiktų pokyčių prašymų, 2 projektų baigiamųjų ataskaitų, 4 programų (Švietimo, Sveikatos, Inovacijų, Šešėlio mažinimo) planų.

REFORMŲ REZULTATAI

2019 m. kartu su įgyvendinančiomis institucijomis pasiekti Struktūrinių reformų rezultatai:

Mokesčių reforma:

- Parengti ir priimti Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimai.
Nauda - darbo apmokestinimo sumažėjimas.
- Parengti ir priimti Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo pakeitimai.
Nauda - ekonomikos augimui palankesnė mokesčių struktūra, išplečiant ekonomikos augimui mažiau žalingų turto mokesčių bazę.
- Seime priimti Akcizų įstatymo pakeitimai.
Nauda - ekonomikos augimui palankesnė mokesčių struktūra, išplečiant ekonomikos augimui mažiau žalingų vartojimo mokesčių bazę.

Bendra mokesčių reformos nauda - ekonomikos augimui palankesnė mokesčių struktūra, kai mažinant darbo apmokestinimą, daugiau apmokestinamas vartojimas bei turtas.

Šešėlio mažinimo reforma:

- Skirtas periodas, per kurį visi mokesčių mokėtojai galėjo „legalizuotis“ (2019-01-01 – 2019-07-01). Per pusmečio mokesčių „amnestijos“ langą surinkta 41,7 mln. eurų. Per pirmąjį šių metų pusmetį bendrai iš šešėlio surinkta 90,9 mln. eurų papildomų pajamų. Siekiama palengvinti techninį mokesčių mokėjimo procesą: įdiegta apskaitos paslauga smulkiam verslui, o virtualaus kasos aparato paslaugą planuojama įdiegti iki 2021 m. liepos mėn.

- Atliktos Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pataisos, numatančios galimybę susigrąžinti dalį sumokėto pajamų mokesčio perkant šešėliui jautrias paslaugas. Gyventojų pajamų mokesčio lengvatos, skirtos už gyventojų įsigyjamas būsto remonto/autoremontu/auklių paslaugas, bendra grąžintina suma rugpjūčio mėn. siekė 144 tūkst. eurų.
- Užtikrinta sąžininga konkurencija, kadangi minimalių patikimumo kriterijų neatitinkantys verslo subjektai neteko pranašumo įgyjamo dėl piktnaudžiavimo mokesčių įstatymais ir adekvačių sankcijų sistemos nebuvimo:
  - ✓ Įteisinta proporcinga atsakomybė už mokesčių įstatymų pažeidimus ir skaidrus baudų skyrimo mechanizmas (iki rugsėjo mėn. į nepatikimų mokesčių mokėtojų sąrašą įtraukta 11 įmonių, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba dėl mokesčių skolų buvo sustabdžiusi leidimus verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais 4 verslo subjektams);
  - ✓ Įdiegtas atvirkštinio PVM taikymas naftos produktams ir elektronikos prekėms;
  - ✓ Iš verslo liudijimų sąrašo išbrauktos veiklos, kuriose ryškiausios „šešėlio“ apraiškos;
  - ✓ Panaikinta galimybė neapmokestinti dalį ne pelno vienetų pajamų iš komercinės veiklos;
  - ✓ Valstybinė mokesčių inspekcija ir Lietuvos bankų asociacija pasirašė memorandumą dėl juridinių asmenų patikimumo kriterijų ir Valstybinės mokesčių inspekcijos rizikos profilių naudojimo finansų įstaigoms vertinant juridinių asmenų kreditavimo galimybes.

Pensijų reforma:

- Nuo 2019 m. šalpos senatvės pensijos didėjo 15 eurų (arba beveik 13 proc.), o šalpos neįgalumo pensijos (priklausomai nuo darbingumo lygio) - nuo 1,5 iki 4,5 euro. 2019 m. III ketvirčio duomenimis vidutinė šalpos senatvės pensija buvo 132,15 eurų, vidutinė šalpos neįgalumo pensija - 195,46 eurų.
- Gyventojai, kurie kaupia prisidėdami nuo savo atlyginimo – 2019 m. 1,151 mln.; 2018 m. - 0,646 mln.
- Nuo 2019 sausio mėn. 113 tūkst. žmonių nusprendė pensijai kaupti ne po 1,8 proc., o po 3 proc. nuo atlyginimo;
- Kaupimą sustabdžiusių žmonių skaičius – 197,3 tūkst. (15 proc.);
- Į Sodrą lėšas perkėlusių žmonių skaičius – 44,8 tūkst. (3,4proc.);
- Atsisakė kaupti – 71,3 tūkst. gyventojų.

Švietimo reforma:

- Švietimo bendruomenei pristatytos Bendrųjų programų atnaujinimo gairės, patvirtintos 2019 m. spalio mėn., pagal kurias bus atnaujinamos pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos.
- Mokinių žinių vertinimas pamažu perkeliamas į elektroninę erdvę. 30 tūkst. 8-10 kl. mokinių pirmą kartą užduotis atliko elektroniniu būdu.
- Per dvejus mokslo metus papildomai mokytojų atlyginimams skirta 95 mln. eurų. Mokytojų vidutinis atlyginimas per metus (lyginami 2018 ir 2019 II ketvirtis) išaugo 20 proc.
- Papildomai 90 ikimokyklinio ugdymo įstaigų ir 336 bendrojo ugdymo mokyklose bei profesinio mokymo įstaigose įdiegtos prevencinės programos, didėjo mokinių nepatyrusių patyčių, dalis (2018 m. padidėjo 2 proc.).

- Gerėjo psichologinės pagalbos mokyklose prieinamumas. Psichologinė konsultacija papildomai teikta 227 mokyklose.
- Pasiękti planuoti neformaliojo vaikų švietimo paslaugų kokybės ir prieinamumo rodikliai (30 procentinių punktų padidėjęs vaikų dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose).

Sveikatos reforma:

- Sutrumpėjo eilės pas šeimos gydytojus. Pacientai per 7 dienas pas šeimos gydytoją pateko: 2018 m. vidurkis - 82 proc.; 2019 m. sausio – liepos mėn. vidurkis – 85 proc.
- Siekiant mažinti eiles pas gydytojus sukurta išankstinė pacientų registravimo (IPR) sistema.
- Gerėjo slaugos paslaugų prieinamumas. Nuolatinės slaugos poreikių turintys asmenys gavo daugiau ambulatorinių slaugos paslaugų namuose - 52 slaugytojo vizitus į paciento namus atliekant būtinas slaugos procedūras.
- Dvigubai sumažėjo pacientų vidutinės priemokos receptui ir bendra visų pacientų priemokų suma.
- Sudarytos prielaidos medikų darbo užmokesčio fondui didėti 15 proc.
- Sudarytos prielaidos steigti 20 papildomų greitosios medicinos pagalbos brigadų klasterinių paslaugų kokybei gerinti: pradėtas brigadų steigimas.

Inovacijų reforma:

- Parengtas ir patvirtintas Lietuvos gyvybės mokslų industrijos plėtros gairių įgyvendinimo priemonių planas, kurį įgyvendindama Lietuva sieks tapti patraukliausia Europos šalimi gyvybės mokslų industrijos plėtrai 2030 m.
- Įgyvendinami 2 MITA⁷ projektai „Smart Ino Tech“ pramonei, „FinTech LT“. Vertinimui pateiktos dar 4 projektų paraiškos.
- Į Lietuvą pritraukti 2 inovatyvių tiesioginių užsienio investicijų projektai, sukursiantys 100 aukštos pridėtinės vertės darbo vietų per ateinančius 3 metus.
- Padidėjęs užsienyje gyvenančių aukštos kvalifikacijos specialistų, svarstančių karjerą Lietuvoje, skaičius. 128 užsienyje gyvenantys specialistai aplikavo į mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros kompanijas Lietuvoje.

---

⁷ MITA – Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra

Informacija apie Strateginių projektų portfelį periodiškai atnaujinama ir skelbiama <http://lr.v.lt/lt/aktuali-informacija/xvii-vyriausybe/vyriausybes-prioritetu-igyvendinimas>

Strateginių projektų portfelio metinę ataskaitą parengė:

Virginija Gaidytė

Projektų valdymo grupės

Projektų koordinatore

Tel. 8 706 63826

El. p. virginija.gaidyte@lr.v.lt

Indrė Adomavičiūtė-Grigonienė

Projektų valdymo grupės

Projektų koordinatore

Tel. 8 706 63898

El. p. indre.adomaviciute@lr.v.lt

LIETUVOS
RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖ

Gedimino pr. 11, LT-01103 Vilnius

Tel. 8 706 63711

El. p. LRVkanceliarija@lr.v.lt

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa